

6. hafta

Domateste Bakteriyel Leke

Xanthomonas vesicatoria

DOMATES VE BİBERDE BAKTERİYEL LEKE

Xanthomonas vesicatoria

- Yaprak, gövde ve meyve üzerinde hastalığın belirtileri görülür.
- Yaprak lekeleri başta koyu renkli yağ lekesi şeklindedir, zamanla kahverengimsi siyah renk alırlar.
- Lekelerin çevresi dar, sarı bir hale ile çevrilidir
- Meyve sapı ve genç saplardaki ilk belirtiler yaprak belirtilerine benzer, sert ve uzun çizgiler şeklinde görünüm alırlar.
- Gövde üzerindeki lekelerin yayılması çiçeklerin ölmesine ve aniden dökülmelerine sebep olur.
- Domates meyveleri üzerinde önceleri küçük, siyah, yeşilimsi beyaz, dar bir hale ile çevrili lekeler oluşur.

- Domateste meyve sapı ve saptaki belirtiler yaprak belirtilerine benzer uzun çizgiler şeklindedir.
- Gövde üzerindeki lekeler yayılabilir. Çiçeklerde ölüm ve ani dökülmelere sebep olabilir.
- Meyve üzerinde küçük, siyah/yeşilimsi, etrafı hale ile çevrili lekeler oluşur. Bu lekeler zaman geçtikçe çap olarak büyür ve renkleri koyulaşır. Olgun meyveler hastalığa karşı daha dayanıklıdır.

Mücadele

- Hastalık tohumla taşındığından, hastalığın görüldüğü üretim alanlarından tohum alınmamalı, hastalıktan arı sertifikalı tohum ve fideler kullanılmalıdır.
- Hastalığın görüldüğü üretim alanlarında domates ve biber dışındaki bitkilerle en az 2-3 yıl süre ile ekim nöbeti uygulanmalıdır.
- Üretim sezonu sonunda tüm bitki artıkları sökülerek imha edilmelidir.
- Dengeli bir gübreleme programı uygulanmalıdır, özellikle meyve bağlama döneminden önce gereğinden fazla gübrelemeden kaçınılmalıdır.
- Seralarda havalandırmaya özen gösterilmeli ve aşırı nem birikimi önlenmelidir.

İlaçlama

- Domates ve biberde bakteriyel leke ile mücadele yeşil akşam ilaçlamaları şeklinde yürütülür. Yeşil akşam ilaçlamaları fidelikte veya tarlada hastalık belirtileri görülür görülmez, koruyucu olarak, fide döneminde haftada bir, tarlada ise 8-10 gün ara ile 2-3 uygulama yapılmalıdır.
- İlgili Kaynakça: Zirai Mücadele Teknik Talimatları

Domateste Bakteriyel Benek

Pseudomonas syringae pv. *tomato*

- Domates bitkisinin yaprak çiçek sap gövde ve meyve gibi tüm toprak üste aksamalarını hastalandırır.
- Tipik belirtisi bir 3 mm çapında sarı bir hale ile çevrili koyu kahverengi siyah lekelerdir.
- Yapraklardaki lekeler belirgindir ve yaprak üzerinde çokça leke görülebilir. Hastalığın yaprak da oluşturduğu lekeler çok fazla olduğunda bitkinin gelişimi engellenir.
- Ana gövde ve buna bağlı dallarda yaprak saplarında da kahverengi siyah renkte uzunca ve yüzeysel lekeler sebep olur.
- **Bitkinin iletim sistemini etkilemez sistemik değil lokal lekelerin görüldüğü bir hastalıktır.**

- İlk çiçeklerde hastalık görülürse meyve tutumu engellenir çiçeklenme den sonra ortaya çıkan epidemilerde ise meyveler yoğun bir şekilde zararlanabilir.
- Meyve lekeleri yaklaşık 1 mm çapında yüzeysel toplu yine başını andıran ve tırnaklı kazanabilen yüzeysel püsküller şeklindedir.
- Meyvedeki bu belirtiler hastalık için tipiktir.
- Etmen özellikle yeşil meyveleri hastalandırır.

Mücadele

- Hastalık tohumla taşındığından, hastalığın görüldüğü üretim alanlarından tohum alınmamalı, hastalıktan arı sertifikalı tohum ve fideler kullanılmalıdır.
- Fide döneminde belirti gösteren bitkiler tarlaya şaşırtılmamalı ve imha edilmelidir.
- Seralarda havalandırmaya özen gösterilmeli ve aşırı nem birikimi önlenmelidir.
- Etmenle bulaşık tarlalarda en az 1 yıllık ekim nöbeti uygulanmalıdır.
- Domateste bakteriyel benek ile mücadele yeşil akşam ilaçlamaları şeklinde yürütülür.
- Mücadele de dayanıklı çeşit kullanımıyla önemlidir. Ontario 7710 isimli domates çeşidinin bu hastalığın 0 ırkına karşı dayanıklı olduğu belirtilmiştir.
- Yeşil akşam ilaçlamaları, fidelikte veya tarlada hastalık belirtileri görüldüğünde koruyucu olarak, fide döneminde haftada bir, tarlada ise 8-10 gün arayla 2-3 kez yapılmalıdır.
- İlgili Kaynakça: Zirai Mücadele Teknik Talimatları